

Azərbaycan iqtisadiyyatın çoxşaxəli inkişafını təmin etməyə qadirdir

Asiya İnkişaf Bankı (AİB) «Asiya İnkişaf Perspektivi-2012» (Asian Development Outlook- 2012) adlı yeni hesabatını açıqlayıb. Sənəddə Asiya regionu dövlətlərinin makroiqtisadi inkişaf göstəriciləri, maliyyə-bank sektorundakı sabitlik vəziyyəti, ölkələrin daxili və xarici borc öhdəliklərinin durumu, həyata keçirilən pul-kredit siyasəti və digər komponentlər təhlil edilib. Bankın ekspertləri bu ilin sonuna kimi keçid dövrünü yaşayan bir sıra dövlətlərin iqtisadi vəziyyətində müəyyən irəliləyişlərin olacağını, eyni zamanda bəzi ölkələrin əvvəlki kimi böhran meyilləri ilə bağlı iqtisadi geriləməyə məruz qalacaqlarını da proqnozlaşdırırlar.

Azərbaycanla bağlı qiymətləndirmələrin nəticələrinə görə, respublikamızda həyata keçirilən düşünülmüş makroiqtisadi siyasət nəticəsində stabil inkişaf tempi qorunub saxlanılacaq. Azərbaycan hökumətinin həyata keçirdiyi iqtisadi və sosial islahatlar makroiqtisadi vəziyyətin sabit qalması ilə yanaşı, artım meyillərinin əldə olunmasına imkan verəcək. Respublikamız inkişaf dinamikasına görə regionda əsas aparıcı dövlətlərdən olacaq. Asiya İnkişaf Bankı 2012-ci ildə Azərbaycanda ÜDM-in 4,1% artacağını proqnozlaşdırır. AİB-in proqnozlarına görə, 2012-ci ilin yekunları üzrə Azərbaycanın xarici ticarətində müsbət saldo 22,35 milyard, 2013-cü ildə 21,94 milyard dollar təşkil edəcək. Hesabatda qeyd olunur ki, hökumət maliyyə sabitliyinin əsas göstəricilərindən biri olan istehlak qiymətləri indeksinin nəzarətdə saxlanmasını təmin etmək iqtidarındadır.

AİB-in hesablamalarına görə, maliyyə böhranını aşmaqda olan Mərkəzi Asiya ölkələrində inflyasiya hələ də hiss olunacaq səviyyədə - 7,5%-dir. Yeni resessiyalar fonunda bu rəqəm 2012-ci ilin sonuna 8,2%, 2013-ci ilin sonuna isə 6,6% ola bilər. AİB-in mövqeyinə görə, Azərbaycan hökuməti inflyasiyanın qarşısının alınması ilə bağlı dövlət orqanlarının koordinasiya olunmuş birgə fəaliyyəti sayəsində qiymət indeksini nəzarətdə saxlamağa qadirdir. Respublikamızda inflyasiyanın 2012-ci ildə 7-7,5%-ə bərabər olacağı, 2013-cü ildə isə təxminən 8,5% olacağı proqnozlaşdırılır. Təşkilatın ekspertlərinin fikrincə, güclü daxili tələbat, istehlak bazarının həcmünün böyüməsi, əmək-haqqı artımı, eləcə də iqtisadiyyatın daxili kredit genişləndirilməsi inflyasiyanın artmasında əsas elementlər kimi çıxış edəcək. Amma bütün bunlara baxmayaraq, ölkədə iqtisadi inkişafın yüksəlməsi və əhalinin real pul gəlirlərinin inflyasiya göstəricisindən 2-2,5 dəfə artıq olması iqtisadiyyatı mənfi təsirlərdən qorumuş olacaq, vətəndaşların sosial vəziyyətinə mənfi təsir göstərməyəcək.

Region ölkələrinin xarici və daxili borcları ilə bağlı vəziyyəti şərh edən təşkilatın ekspertləri ölkələrin əksəriyyətində daxili borcun daha çox özəl sektora aid olduğu qənaətinə diirlər. Buna səbəb maliyyə böhranı nəticələrinin həmin ölkənin tikinti və bank sektorunu vurması olub. Azərbaycanın daxili borc probleminin olmadığını diqqətə çatdıran AİB mütəxəssisləri ölkəmizin xarici borc üzrə də çətinliyinin olmadığını bildirirlər. Ümumiyyətlə, Azərbaycan region ölkələri içərisində xarici borc məsələsində çox əlverişli və yaxşı mövqeyə malikdir. Ölkəmizin xarici borcu 3,7 milyard dollar təşkil edir ki, bu da ÜDM-in 8%-dən aşağı rəqəmdir. Ölkəmizin xarici borcu strateji valyuta ehtiyatlarından təxminən 9 dəfə azdır ki, bu da maliyyə sabitliyi üçün çox mühüm rol oynayan faktor sayılır.

AİB qarşısındakı illərdə Azərbaycanın neft və qaz satışından əldə edəcəyi gəlirlərin və strateji valyuta ehtiyatlarının həcmində əhəmiyyətli dərəcədə artacağını proqnozlaşdırmaqla yanaşı, ümumi daxili məhsulda qeyri-neft sektorunun çəkisinin illik artımının baş verəcəyini də bəyan edir. Bankın mütəxəssislərinin fikrincə, hökumət iqtisadiyyatın çoxşaxəli inkişafını təmin etməyə qadirdir. Qeyri-neft sektorunda artımın dəstəklənməsi və neft gəlirlərindən asılılığın azaldılması Azərbaycan üçün xüsusi önəm daşıyır.

Elbrus CƏFƏRLİ